

Cuprins

Rămâneți la sol	5
După-amiezi de tocilar	11
Matematica epidemiei	13
R_0	17
În lumea aceasta nebună și non-liniară	21
Stoparea contaminării	25
Speranța în mai bine	27
Stoparea reală a contaminării	31
Matematica prudenței	33
Gură-mână-picior	37
Dilema carantinei	41
Împotriva fatalismului	45

Din nou împotriva fatalismului	49
Niciun om nu este o insulă	53
Zborurile	55
Haos	59
La piață	63
La supermarket	65
Deplasările	67
O profeție mult prea la îndemână	69
Plouă cu soare	73
Paraziți	77
Experții	81
Multinaționalele străine	83
Marele Zid	87
Zeul Pan	91
Numărând zilele	95

Paolo GIORDANO

ÎN VREMEA CONTAMINĂRII

Traducere și note
de Anamaria Gebăilă

POLIROM
2020

Gură-mână-picior

La Milano au fost închise școlile, universitățile, muzeele, teatrele, sălile de sport. Primesc pe telefon fotografii cu străzile din centru, pustii. Pe 2 martie e ca la jumătatea lui august. Aici, la Roma, atmosfera este încă normală, dar e o normalitate condiționată. Pretutindeni se vede că se schimbă ceva.

Epidemia ne-a afectat deja relațiile. Și a adus cu sine multă singurătate. Singurătatea celor care sunt internați la terapie intensivă și comunică printr-un geam cu ceilalți, dar și un alt fel de singurătate, cea a buzelor strânse dincolo de măștile de protecție, a privirilor bănuitoare, a obligației de a rămâne în

casă. În vremea contaminării, toți suntem liberi și, totodată, arestați la domiciliu.

Cu o săptămână înainte să împlinesc doisprezece ani, am făcut o boală numită gură-mână-picior. Mi-au apărut niște pustule în jurul buzelor și pe extremitățile corpului. Nu aveam febră, nici nu mă simțeam rău, dacă nu luăm în considerare mâncărimile, dar eram foarte contagios, prin urmare am fost supus unui fel de izolare la domiciliu. Mi-au dat niște mănuși albe din material textil pe care le puneam când ieșeam din cameră, ca Omul Invizibil. Deși era vorba de o banală boală eruptivă, îmi amintesc că mă simțeam foarte singur și întristat, iar de ziua mea am plâns.

Nimănui nu-i place să fie marginalizat, iar faptul că știm că suntem doar temporar izolați de lume nu e de ajuns ca să ne ostoiască suferința. Avem nevoie disperată să fim împreună cu ceilalți, în mijlocul celorlalți, la mai puțin de un metru de cei la care ținem. Este o nevoie perpetuă, asemănătoare respirației.

Prin urmare, avem o reacție de revoltă: n-o să mă las condiționat, n-o să-i îngădui unui virus să-mi întrerupă viața socială. Nici preț de o lună, nici preț de o săptămână, nici măcar preț de un minut. Ni se spune că așa trebuie să facem, dar oare cine are dreptate de fapt?

Dilema carantinei

Într-o rece abstractizare matematică, epidemia este și un mare joc. Este un joc macabru, dar rămâne un joc, cu regulile sale, cu strategiile sale, cu țelurile sale (să fim în continuare noi înșine sau să nu ne îmbolnăvim) și, firește, cu noi, jucătorii. Un joc pe care l-am putea numi *dilema carantinei*.

Să presupunem că ar trebui să mergem la aniversarea unui prieten, chiar în seara asta, deși luna e cam neobișnuit. Petrecerea se va desfășura într-un local micuț. Numai că Ministerul Sănătății, ba chiar și Organizația Mondială a Sănătății ne recomandă să evităm aglomerările de persoane și să păstrăm

distanța față de cei care tușesc sau strănută. Știm prea bine că la petrecere nu se va putea respecta distanța minimă de un metru. Altminteri... ce trist ar fi!

Avem două posibilități: ori ne ducem la petrecere sperând să nu pățim nimic, ori rămânem acasă îmbufnați, gândindu-ne la cum se distrează ceilalți. Știu că toți invitații stau în cumpănă și, un pic răutăcios, încep să sper că mulți vor renunța și că la petrecere voi găsi mai puțină lume decât de obicei. Ar fi cel mai bine. Însă apoi mă întreb ce s-ar întâmpla dacă toți ar ajunge la aceeași concluzie ca mine, dacă ar hotărî să riște și dacă printre noi s-ar afla și un contaminat... Nu, nici nu vreau să mă gândesc la asta.

Cu tendința sa de a nu nuanța prea mult lucrurile, matematica atribuie valori numerice fiecărei alegeri a fiecărui invitat, le introduce în ordine într-un tabel și observă ce se întâmplă de la o căsuță la alta. Unii pierd, alții câștigă. În cele din urmă, se întoarce la noi prezentându-ne un alt rezultat, nu tocmai

ușor de intuit: decizia cea mai bună nu este cea care se bazează exclusiv pe raționamentul meu. Decizia cea mai bună este aceea care ține cont de raționamentul meu și, totodată, de raționamentele celorlalți. În fine, îmi pare rău, dar ne vedem cu altă ocazie.